

MD-2032, mun. Chișinău, str. N. Titulescu, 35
Tel: (022) 409-717, Tel-fax: (022) 409-788
e-mail: anp@anp.gov.md

MD-2032, мун. Кишинэу, ул. Н. Титулеску, 35
Тел: (022) 409-717, Тел-факс: (022) 409-788
e-mail: anp@anp.gov.md

Nr. 7/851 din 29.03.2023

Doamnei Nadejda BURCIU,
Secretar de stat din cadrul
Ministerului Justiției
mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 82

AVIZ
la proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative
(aspecte privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice)

Administrația Națională a Penitenciarelor a examinat proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice) și comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra acestuia.

În context, precizăm faptul că, în condițiile cadrului normativ actual, precum și al propunerilor lansate în proiect, există premisele inițierii și realizării parteneriatelor public-private la nivel sistemului administrației penitenciare, în funcție de obiectul de intervenție al parteneriatului.

De remarcat faptul că, de regulă, parteneriatul public-privat presupune contribuția partenerului public prin alocarea unui bun imobil, în special, sub formă de terenuri. Reieșind din acest fapt, precizăm că sistemul administrației penitenciare nu dispune de terenuri în gestiune, deoarece toate terenuri gestionate anterior de către instituțiile sistemului administrației penitenciare au fost transmise în gestiune Agenției Proprietăți Publice. În ceea ce privește bunurile imobile sub formă de clădiri, menționăm faptul că, actualmente, bunurile din această categorie aflate în gestiunea instituțiilor sistemului administrației penitenciare au o stare tehnică precară și nu prezintă interes pentru parteneri, or, reconstrucția lor implică cheltuieli majore, ceea ce le face neatractive.

De asemenea, încheierea contractelor de parteneriat public-privat implică o procedură complexă și anevoioasă, care, în funcție de obiectul parteneriatului, este disproporțională scopului acestuia, fapt ce generează lipsa de interes din partea potențialilor parteneri privați. Spre exemplu, în anul 2019, un agent economic a expus interes de a încheia un contract de parteneriat public-privat cu Penitenciarul nr. 7 - Rusca, obiectul contractului fiind instalarea panourilor fotovoltaice pe acoperișurile clădirilor penitenciarului. Însă, odată cu descrierea procedurii de inițiere a unui parteneriat public-privat, investitorul a refuzat de a parcurge etapele premergătoare, motivând că cheltuielile

suportate sunt mai mari decât eventualele beneficii de pe urma parteneriatului public-privat propriu-zis.

În acest sens, considerăm oportună revizuirea condițiilor în partea ce ține de obiectivele ce nu presupun o importanță strategică, în sensul simplificării acestora sau limitării la valoarea parteneriatului.

Suplimentar, în contextul inițiativei de a crea sectoare de tranziție în cadrul procesului de adaptare post-penitenciară pentru persoanele eliberate din detenție, conform proiectului de instituire a sistemului progresiv de executare a pedepsei, propunem ca acest serviciu să fie obiectul viitorului parteneriat public-privat. Reiterăm că, în condițiile cadrului normativ actual, precum și al propunerilor lansate în proiect, acest parteneriat poate fi realizat.

Cu respect,

**Director,
comisar - șef de justiție**

Digitally signed by Falca Anatolie
Date: 2023.03.29 15:01:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Anatolie FALCA

Guvernul Republicii Moldova

Agencia Proprietății Publice

MD-2012, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1
Tel: (00373 22) 234-350
e-mail: office@app.gov.md

Nr. 09-04-2084 din 30.03.2023

**Ministerul Dezvoltării
Economice și Digitalizării**
E-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
E-mail: cancelaria@gov.md

Urmare a examinării circularei Cancelariei de Stat nr. 18-69-3173 din 23 martie 2023, Agenția Proprietății Publice a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice) (număr unic 209/MDED/2023)* și, în limita competențelor funcționale, comunică susținerea de principiu a proiectului dat, înaintând următoarele propuneri de modificare a acestuia.

La proiectul de lege:

Articolul I: Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public privat

La articolul 2, la noțiunea „investitor privat”, cuvintele „cu condiția să nu aparțină categoriilor de parteneri publici” – de exclus.

La noțiunea „societate de proiect”, după cuvântul „Legii” se completează cu cuvântul „nr.”.

La articolul 7 alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) În cazul în care partenerul privat refuză preluarea integrală a riscului comercial raportul nu va fi considerat drept parteneriat public-privat.”

La articolul 10 alineatul (1) – de exclus, dat fiind faptul că conform DEX RO, *rezonabil* (despre acțiuni, fapte) – fără exagerări, care se menține în limitele normale, obișnuite, care nu are nimic ieșit din comun.

alineatul (2) – de exclus, deoarece norma juridică în redacția actuală este mult mai reușită.

La articolul 14 alineatul (3), după prima propoziție se completează cu propoziția „În cazul studiilor de fezabilitate complexe acest termen poate fi prelungit cu încă cel mult 30 de zile, cu informarea suplimentară a solicitantului”.

La articolul 14¹, se completează cu literele c)-h), cu următorul cuprins:

„c) aprobarea obiectivelor și a condițiilor parteneriatului public-privat, a cerințelor generale privind selectarea partenerului privat;

d) aprobarea tarifelor la serviciile publice în condițiile legislației;

e) desemnarea membrilor comisiilor de selectare a partenerului privat;

f) asigurarea publicării comunicatului informativ;

g) semnarea contractelor de parteneriat public-privat și expedierea în adresa Agenției a copiilor acestora pentru a fi luate la evidentă;

h) asigurarea monitorizării realizării proiectelor de parteneriat public-privat.”.

La articolul 17 alineatul (2), cuvintele „prestate de către partenerul privat,” – de exclus, iar după cuvintele „unui serviciu public” se completează cu cuvintele „cu excepția celor interzise expres de cadrul normativ în vigoare,”.

la alineatul (4), cuvintele „cel mult” – de exclus.

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Obiect al parteneriatului public-privat nu poate fi construcția bunurilor imobile locative private.”

Articolul 18 alineatul (1) litera c) – de exclus.

litera e) – de exclus, dat fiind faptul că articolul 18 alineatul (1) reglementează principalele forme contractuale de realizare a parteneriatului public-privat, iar „*societatea de proiect*” prin noțiunea propusă urmează a fi persoană juridică, astfel de principiu acestea sunt lucruri diferite.

Excluderea alineatului (6) – nu se acceptă, deoarece acesta în redacția actuală reglementează contractul de societate comercială sau de societate civilă prevăzut în articolul 18 alineatul (1) litera e).

La articolul 19 alineatul (1) literele a), b), e) și f), apriori nu susținem excluderea termenelor de referință de implementare a contractelor de parteneriat public-privat.

Articolul 19 alineatul (1) litera e), cuvintele „în rate prețul acestuia” se substituie cu cuvântul „redevență”. În caz contrar, contractul de parteneriat public-privat devine un contract de vânzare-cumpărare voalat.

la alineatul (1¹), după cuvântul „proprii” se completează cu cuvântul „și/” iar cuvintele „partenerul privat de” – de exclus.

alineatul (1²) va avea următorul cuprins:

„(1²) Partenerul public poate contribui la realizarea proiectului de parteneriat public-privat în condițiile specificate în documentația de atribuire și în contractul de parteneriat public-privat prin:”

la alineatul (1²) litera b), cuvintele „cheltuieli necesare” – de exclus.

alineatul (1⁶) – de exclus, deoarece prin prisma normei în redacția propusă se vor crea precedente privind acordarea ajutoarelor de stat. Or, unul dintre principiile parteneriatelor publice-private constă în atragerea investițiilor private în vederea implementării obiectivelor trasate, dar nu acordarea ajutoarelor de stat.

Totodată, recomandăm ca articolul 19 să fie dat în redacție nouă.

La articolul 20 alineatul (1) litera c), după cuvântul „obligativitatea” se completează cu cuvintele „creării și”.

litera c) – de exclus, deoarece condițiile de înființare și funcționare a „*societății de proiect*” sunt reglementate de Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și respectiv Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată.

la litera l): după cuvântul „modalitatea” se completează cu cuvintele „și procedura” iar cuvintele „și ale” – de exclus.

litera m) – de exclus, dat fiind faptul că dublează norma juridică anterioară prevăzută la litera l), pe de o parte, iar prin prisma normei în redacția propusă se va face imixtiune în activitatea „*societății de proiect*”, pe de altă parte.

literele ș) și t) – de exclus, aplicarea normelor juridice în redacția propusă va duce la imixtiunea în activitatea „*societății de proiect*”, pe de o parte, iar „*societatea de proiect*” urmează să achite redevență, pe de altă parte. Partenerul public nu este

în drept să solicite repartizarea profitului net atât timp cât nu este acționar al „societății de proiect”.

se completează cu literele x) și y) cu următorul cuprins:

„x) procedura de transmitere-predare a activelor care fac obiectul parteneriatului public-privat, de la partenerul privat către partenerul public;

y) modalitatea de rambursarea de către partenerul public a investițiilor efectuate de către partenerul privat în cadrul contractului de parteneriat public-privat”.

alineatul (2) literele a) – d) vor avea următorul cuprins:

„a) lista activelor care fac obiectul parteneriatului public-privat;

b) matricea riscurilor;

c) graficul de achitare a redevenței;

d) programul investițional;”

alineatul (7) – de exclus, prin prisma normei juridice propuse la articolul 17 alineatul (5).

La articolul 20¹ alineatul (1) cuvintele „, aceasta nu poate depăși timpul estimat în mod rezonabil necesar partenerului privat pentru a obține un venit minim care să permită recuperarea costurilor investițiilor efectuate, a costurilor în legătură cu exploatarea lucrărilor sau a serviciilor, precum și a unui profit rezonabil” – de exclus, iar norma dată poate să se regăsească în Regulamentul de funcționare a comisiei de concurs.

alineatul (2) – de exclus, dat fiind faptul că în legea dată nu este cazul să se găsească interpretarea/comentariul noțiunii de „profit”

la alineatul (3), cuvântul „public” de substituit cu cuvântul „privat”, deoarece în cadrul contractului de parteneriat public-privat investițiile urmează a fi realizate de către partenerul privat.

La articolul 23 alineatul (2), substituirea textului „3 luni” nu se acceptă, dat fiind faptul că conform prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 termenul general de notificare este de 3 luni, astfel, norma în redacția actuală este conformă prevederilor Codului civil.

La articolul 25 litera d), la începutul propoziției se propune completarea cu cuvântul „elaborarea”, iar cuvintele „sau procedura de determinare a acestei perioade” – de exclus, dat fiind faptul că procedura dată este reglementată de articolul 20¹ alineatul (4).

La articolul 25¹ alineatul (3), după cuvântul „realizării” urmează să se completeze cu cuvântul „acestui” iar cuvântul „achizițiile” să se substituie cu cuvintele „investiții publice”.

La articolul 29 alineatul (1) se completează cu următorul cuprins: „Dacă pentru concursul de selectare a partenerului privat se înregistrează un singur ofertant, comisia de selectare este în drept să prelungească concursul cu cel mult 30 de zile, iar oferta depusă nu se deschide. În acest caz, comisia de selectare este obligată să asigure informarea publicului despre extinderea termenului de depunere a ofertelor. Dacă după expirarea termenului suplimentar acordat pentru depunerea ofertelor, nu se înregistrează alți ofertanți, comisia de selectare este în drept să deschidă și să evalueze oferta înregistrată.”

la alineatul (3) litera b), cuvintele „și obiectivele” – de exclus.

alineatul (3¹) – de exclus, dat fiind faptul că dublează norma anterioară din alineatul (3).

la alineatul (3²) litera a), cuvântul „achizițiile” se substituie cu cuvintele „investiții publice”.

alineatele (4¹) și (4²) – de exclus, iar norma în redacția propusă de expus în Regulamentul privind procedurile standard și condițiile generale de selectare a partenerului public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2012.

alineatul (4⁴) literele c) – e) – de exclus, din următoarele considerente: (i) în cazul când partenerul public nu are dreptul asupra obiectului specificat în propunerea de implementare a proiectului apare întrebarea cum acesta a fost lansat, (ii) în caietul de sarcini sunt prevăzute expres cerințele tehnice față de obiectul parteneriatului public privat, (iii) o condiție premergătoare este ca obiectul specificat în propunerea de implementare a proiectului să fie liber de orice grevări.

alineatul (5) – de exclus, deoarece norma în redacția actuală este mai reușită decât cea propusă. Totodată, cuvântul „3” se substituie cu cuvântul „5”.

La articolul 30 alineatul (2), substituirea nu se acceptă, dat fiind faptul că norma în redacția propusă vă duce la tergiversarea aprobării și semnării contractului de parteneriat public-privat.

alineatul (5), cuvintele „sub sancțiunea nulității” – de exclus. Aici apare întrebarea: Cum rămâne cu acordul celorlalți acționari? Mai mult ca atât, statul poate fi acționar minoritar. Iar patrimoniul este inclus în capitalul social al societății comerciale.

La articolul 30² alineatul (2) – de exclus, dat fiind faptul că partenerul privat urmează să achite redevență. Mai mult ca atât, partenerul public nu este în drept să solicite repartizarea profitului net atâta timp cât nu este acționar al „societății de proiect”.

La articolul 30³, din titlul articolului cuvintele „Modificarea și/sau” – de exclus, dat fiind faptul că modificarea clauzelor contractului poate fi efectuată doar cu consimțământul părților contractante.

la alineatul (1), cuvintele „modifică unilateral sau, după caz,” – de exclus, vezi argumentarea de mai sus.

la alineatul (1) litera b) – de exclus, vezi argumentarea de mai sus.

la alineatul (2) cuvintele „suportabilitatea tarifului de către utilizatorii serviciului” – de exclus, deoarece capacitatea de plată depinde de un șir de factori, inclusiv nivelul veniturilor, inflația etc., pe de o parte, iar „societatea de proiect” nu poate activa în pierderi, dat fiind faptul că aceasta poate să-și recupereze investițiile efectuate doar din veniturile încasate, pe de altă parte. În caz contrar, planează riscul că în asemenea condiții, inclusiv mediu nefavorabil, incertitudine potențialii parteneri privați vor evita participarea la concursul investițional

alineatul (4) – de exclus, dat fiind faptul că norma în redacția propusă este lipsită de sens.

La articolul 30⁴ alineatul (1), cuvântul „Agenție” se substituie cu cuvintele „partenerul public”, iar cuvintele „care trebuie să includă cel puțin” se substituie cu cuvântul „inclusiv”.

La articolul 31¹ alineatul (2) – de exclus, dat fiind faptul că norma dată urmează să se regăsească în clauzele contractului de parteneriat public-privat, dar nu în lege.

alineatul (3) literele b) și c) – de exclus, deoarece în cadrul derulării contractelor de parteneriat public-privat, doar partenerul public poate aplica careva penalități pentru neexecutarea în termen și în volum deplin a investițiilor asumate de către partenerul privat. Totodată, cuvântul „rezilierea” se substituie cu cuvântul „rezoluțiunea”.

alineatul (4) necesită a fi revizuit.

La articolul 34 alineatul (1¹), la final de completat cu cuvintele „sau din Uniunea Europeană”.

la alineatul (1²), cuvintele „conform art. 35¹ alin. (2) din prezenta lege” – de exclus, dat fiind faptul că art. 35¹ alin. (2) reglementează redevența dar nu garanția de bună execuție.

La articolul 35 alineatul (1) va deveni alineat unic.

La articolul 35¹ alineatul (2), cuvintele „și a tuturor plăților” și „, în conformitate cu prevederile Codului fiscal pentru încasarea obligațiunilor fiscale” – de exclus, deoarece partenerul privat în baza contractului de parteneriat public-privat urmează să achite partenerului public doar redevența.

Articolul II: Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii

La articolul 4 alineatele (8) – (10), nu susținem abrogarea acestora, dat fiind faptul că acestea sunt norme generale, care reglementează condițiile de neaplicare a legii.

La articolul 5 alineatul (1) litera d¹), cuvântul „d¹” de substituit cu cuvântul „e”, dat fiind faptul în redacția actuală articolul 5 alineatul (1) are doar literele a) – d).

La articolul 7 alineatul (4) – de exclus, deoarece articolul 7 reglementează redevența, iar riscurile în caz de neachitare a acesteia urează prevăzute în contract.

Articolul V – de exclus, dat fiind faptul că modificările propuse nu pot avea efect retroactiv.

Subsecvent, având în vedere multitudinea modificărilor operate la textul Legii nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public privat, propunem transpunerea acesteia în redacție nouă, or, conform art. 70 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, *actul normativ modificat substanțial se republică conform legii, în temeiul dispoziției cuprinse în actul de modificare.*

Și nu în ultimul rând, proiectul de lege necesită a fi consultat complex pentru a se asigura coerența acestuia cu principiile, obiectivele și bunele practici OCDE privind guvernanta publică a parteneriatelor public-privat.

Director general

Digitally signed by Mustăța Alexandru
Date: 2023.03.31 10:44:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandru MUSTAȚĂ

Nr.70 din 06 aprilie 2023

Ministerul Dezvoltării Economice
și Digitalizării

secretariat@mde.gov.md

Copie:

Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

AVIZ

*la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative
(aspecte privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice)
(număr unic 209/MDED/2023)*

1. Considerații generale

În adresa Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) a fost expediată adresarea din partea Cancelariei de Stat a R.M. Nr. 18-69-3173 din 23 martie 2023 de a prezenta aviz asupra proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice) (număr unic 209/MDED/2023), [în continuare – proiectul de lege].

CALM a analizat prevederile proiectului de lege prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă

- Codul civil;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;
- Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat;
- Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea insolvenței nr. 149/2012;
- Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deținerea proprietății publice.

3. Constatări principale:

CALM salută inițierea modificărilor la Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat (PPP), având în vedere că mecanismul actual s-a dovedit în repetate rânduri a fi unul defectuos, cu toate că este suficient de „stufos” dar și lacunar, astfel încât, de la inițierea unui PPP și până la o finalitate așteptată, să se piardă timpul și resursele și să nu fie atinse scopurile/obiectivele, în special cele urmărite de partenerul public.

Condițiile actuale deja au și fost speculate de parteneri privați, în interesul propriu, situații descrise în mai multe hotărâri și rapoarte ale Curții de Conturi. De exemplu, în capitală, un PPP inițiat de către APL Chișinău (situație descrisă în Raportul auditului conformității asupra organizării, realizării și supravegherii parteneriatelor public-private încheiate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Academia de Științe a Moldovei, UAT mun. Chișinău și entitățile din subordine, aprobat prin hotărârea Curții de Conturi nr. nr.7 din 26 februarie 2021), încheiat în privința renovării unui complex școlar, partenerul privat a obținut totalmente gratuit pe 49 de ani un teren cu suprafața de peste

1,3 ha și un complex școlar municipal în centrul istoric, în scop de „renovare”, și.... a construit pe terenul în cauză alte două blocuri de studii mai mari decât cele inițiale și ... le-a înregistrat, fără nicio compensație partenerului public, cu drept de proprietate privată (a partenerului privat) și le-a înstrăinat unei persoane afiliate, în aceste construcții noi desfășurând-și activitatea de liceu privat. Curtea de Conturi a relevat, *inter alia*, că în acest PPP, prevederile contractului de PPP nu sunt coerente și explicite, în ce privește definirea investiției și a surselor de finanțare a acesteia, a modului de determinare a valorii investițiilor efectuate și a valorii recuperate a acestora, ceea ce lasă loc pentru interpretări neunivoce, respectiv, nefiind apărute suficient drepturile patrimoniale ale APL în cadrul executării contractului de PPP; în cadrul implementării PPP, fără acceptul partenerului public, prin înstrăinarea bunurilor construite, de fapt a fost schimbat partenerul privat, ceea ce determină riscul nerespectării ulterioare a condițiilor contractului de PPP.

Astfel, urmează a fi înlăturate formalitățile excesive și pe alocuri defavorabile UAT, contrare principiilor descentralizării, în special ce vizează:

avizarea obligatorie de către Agenția Proprietății Publice a studiilor de fezabilitate pentru PPP de interes local (din Legea nr. 179/2008 și din Legea nr. 121/2018). Considerăm că acest proces trebuie să fie reglementat în mod similar prevederii de la art. 32 alin. (1) din Legea actuală (copiile contractelor încheiate cu partenerii privați se transmit Agenției pentru a fi înscrise în Registrul patrimoniului public, în modul stabilit de Guvern), studiile de fezabilitate pentru PPP de interes locale să fie prezentate/notificate APP, care poate propune, după caz, în termenul stabilit (30/60 de zile) recomandări/obiecții asupra conținutului studiului de fezabilitate;

stabilirea expresă ce beneficii poate avea (și ce nu poate) pe parcursul derulării contractului și, în special, la încetarea contractului de PPP - partenerul privat;

aprobarea concomitentă a listei bunurilor proprietate a unităților administrativ-teritoriale, a listei lucrărilor și serviciilor de interes public local aprobarea obiectivelor și a condițiilor propuse pentru PPP etc, cu aprobarea studiului de fezabilitate al PPP de interes local,

aprobarea contractului negociat cu partenerului privat în ședința autorităților deliberative.

- instituirea unor reglementări privind nulitatea absolută a clauzelor contractelor PPP în curs de executare vădit defavorabile partenerului public (similar celui menționat *supra*), inclusiv care conțin clauze abuzive față de partenerul public (de prevăzut expres o listă de clauze abuzive, similar prevederilor din legislația privind protecția consumatorului), pentru a minimiza riscurile folosirii gratuite și dezafectării bunurilor UAT.

- oportunitatea oferirii potențialilor parteneri privați de a prezenta Agenției Proprietății Publice a studiilor de fezabilitate (inclusiv pentru PPP de interes local), în cazul unor avize favorabile, pentru a fi examinate, de către partenerii publici, însă fără obligativitatea acestora (studii și propuneri) de a contracta (să nu fie în sens juridic oferte de contractare).

Menționăm, că acordarea dreptului de suprafață într-un PPP, presupune posibilitatea dobândirii legale (reieșind din esența dreptului de suprafață din Codul civil) a dreptului asupra unei construcții construite pe teren, care intră în contradicție cu principiul propus de proiectul de lege (a se vedea: „pct. 11. Articolul 20 va avea următorul cuprins: (...) (7)”.

4. Propuneri asupra proiectului de lege.

Propunem următoarele modificări și completări ale proiectului de lege:

1. Se recomandă definirea și utilizarea pe parcursul întregului proiect de lege a abrevierii notorii „PPP” pentru sintagma „parteneriat public-privat”.
2. Art. I pct. 9 (Articolul 11 se completează cu litera f) și litera g) cu următorul cuprins), lit. f) se propune completarea cu textul „la a căror realizare se prevede participarea bugetului de stat sau sunt de interes național”.

3. Art. I pct. 11 (Se completează cu Articolul 14/1, cu următorul cuprins) se propune completarea lit. a) cu textul „cu elaborarea studiilor de fezabilitate și prezentarea acestora Agenției spre avizare, precum și excluderea „lit. b)”.
4. Art. I pct. 14 (La Articolul 19) la alineatul (1) lit. a) cuvintele ”pentru cel mult 50 de ani”) se propune păstrarea limitei de valabilitate a PPP (cel puțin cel actual de 50 de ani). Considerăm, chiar și durata de 50 de ani una suficient de mare ca să implice/persiste riscuri nejustificate partenerului public.
5. La Art. I pct. 14 (La Articolul 19) alineatul (12) lit. a), menționăm, că acordarea dreptului de suprafață într-un PPP, presupune (reieșind din esența dreptului de suprafață reglementat de Codul civil) posibilitatea dobândirii legale pentru sine a dreptului de proprietate asupra unei construcții construite pe teren, care intră în contradicție cu principiul propus/introdus de proiectul de lege (a se vedea pct. 11 alin. (7): „Sub sancțiunea nulității contractului, partenerul public nu este în drept să încheie un contract de parteneriat public - privat al cărui obiect este construcția bunurilor imobile”. O soluție plauzibilă ar părea limitarea/restrângerea dreptului de suprafață doar la exploatarea bunurilor construite deja pe teren, și prevederea expresă de prohibiție a construirii unor bunuri noi de către suprafațiar.
6. La Art. I pct. 11 (număr de ordine eronat și care trebuie corectat, pentru că în consecutivitate ar trebui să fie pct. 15), în titlul art. 20 se propune completarea cu sintagma „(clauze esențiale). Propunerea rezultă din metodologia de reglementare a contractelor din Codul civil, iar proiectul de lege propune acordarea contractului de PPP regimului de contract civil. Totodată, ar putea apărea pentru partenerul public problema achitării taxei de stat la depunerea acțiunilor în instanțele de drept comun, în acest context, se propune examinarea oportunității scutirii sau diminuării taxei. În caz contrar, mulți parteneri privați vor fi în imposibilitatea accesului la actul de justiție, pe motiv că nu vor deține fonduri publice disponibile pentru achitarea taxei de stat.
7. Propunem completarea proiectului de lege, la pozițiile corespunzătoare, cu noi puncte de operare a modificărilor și completărilor în Legea nr. 179/2008:
8. La art. 5, alin. (2) după cuvintele „Agenției Proprietății Publice”, respectiv, la alin. (4), după cuvintele „a Agenției”, se propune completarea cu textul „la care realizarea PPP se prevede cu participarea bugetului de stat sau acestea sunt de interes național”. Argumentarea propunerii a se vedea *supra*.
9. La art. 6 alin. (2) după cuvintele „partenerul public” se propune completarea cu cuvintele „sau partenerul privat”, iar cuvintele „partenerul privat” se propune a fi substituit cu cuvintele „partenerul lezât”, precum și se propune excluderea alin. (3). Argumentarea propunerii: aplicarea principiului echilibrului în relația de PPP.
10. La art. 8 alin. (2), cuvântul „juridice” se propune substituirea cu cuvântul „afiliate”. Argumentarea propunerii rezidă în faptul că noua definiție acordată prin proiectul de lege cuvântului „afiliat” este mai potrivită și mai cuprinzătoare/adecvată în situația reglementată de aliniat.
11. La art. 14 alin. (1) lit. b¹) se propune principal excluderea cuvintelor „și local” și completarea cu textul în următoarea redacție: „și a celor expediate spre avizare de către investitorii privați. În privința studiilor de fezabilitate de interes local, Agenția Proprietății Publice se poate expune, după caz, cu propuneri și/sau obiecții, dacă vor fi expediate spre avizare de partenerii publici”, iar la lit. d) se propune principal excluderea cuvintelor „și locale”. Argumentarea propunerii: aplicarea principiilor descentralizării.
12. Menționăm că prin proiectul de lege se înlocuiește cuvântul „rezilierea” cu „rezoluțiunea”, iar însuși proiectul de lege utilizează în continuare cuvântul „rezilierea” (a se vedea art. 31/1).

13. La art. 25 lit. c) după cuvintele „stabilite de Guvern” și lit. d) se propune completarea cu textul „la care realizarea PPP se prevede cu participarea bugetului de stat sau acestea sunt de interes național”. Argumentarea propunerii a se vedea *supra*.
14. La art. 27 alin. (1), după cuvintele „un reprezentant al Agenției” și la alin. (3) lit. f) după cuvintele „a Agenției” se propune completarea cu textul „la realizarea PPP în care se prevede participarea bugetului de stat sau acestea sunt de interes național”.
15. Titlul art. 30¹ se propune completarea cu textul „la realizarea PPP în care se prevede participarea bugetului de stat sau acestea sunt de interes național”.
16. La art. 33 se propune excluderea alin. (1). Argumentarea: garanția excede principiul echilibrului.
17. La art. 34 alin. (3) se propune excluderea textului „fără acordul partenerului public”. Argumentarea propunerii: a se vedea supra observațiile din Raportul Curții de Conturi.
18. La art. 36 alin. (2) se propune completarea cu textul „conform legislației și în jurisdicția Republicii Moldova”. Argumentarea propunerii: excluderea unor jurisdicții care vor împovăra (posibilitatea) partenerul public de accede la actul de justiție.
19. Puncte similare privind „avizarea studiilor de fezabilitate de interes local” urmează a fi propuse în proiectul de lege și pentru amendarea Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

Susținem aprobarea proiectului de lege cu propunerile de modificare și completare sus-menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Ex: Cristal Igor, expert CALM
Tel.(022) 22-35-09

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-69-3504

Chișinău

31 martie 2023

Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

Ref. la nr. unic 209/MDED/2023

Urmare a examinării, conform competenței, a proiectului de lege privind modificarea unor acte normative (*privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice*), comunicăm lipsa obiecțiilor de ordin conceptual.

În același timp, considerăm oportună examinarea suplimentară a unor prevederi ale proiectului de lege, prin prisma cerințelor de calitate a normei juridice.

Astfel, cu referire la prevederile alin.(4) al art.8, care stabilește posibilitatea prelungirii termenului concursului de selectare a partenerului privat cu cel mult 30 de zile, considerăm că o atare reglementare ar putea crea condiții pentru o eventuală mimare a prelungirii termenului respectiv, or, prin stabilirea doar a limitei maxime se oferă o marjă largă discreționară de a stabili un termen mult mai mic, inclusiv 3 sau 5 zile.

De asemenea, considerăm că completarea propusă la art.10 alin.(1) din lege, nu oferă reglementării respective suficientă claritate. Or, în acest caz, s-ar impune concretizarea noțiunii de asistență „rezonabilă”, așa cum se menționează în Nota informativă la proiect, cu specificarea că asistența în cauză urmează să fie acordată de partenerul public pentru obținerea de către partenerul privat a actelor permise doar dacă ultimul s-a conformat cerințelor legale pentru obținerea documentației respective și dacă suportul partenerului public ce urmează a fi acordat ține nemijlocit de competența acestuia.

Aceeași remarcă în privința art.20 alin.(5), or, utilizarea termenului „redevență derizorie”, fără concretizarea acestuia, poate lăsa loc de interpretări neunivoce în procesul de aplicare a normei.

Remarcăm, de asemenea, că, deși proiectul conține reglementări privind negocierea, aprobarea proiectului contractului privind parteneriatul public-privat, precum și semnarea acestuia, în proiectul de lege supus avizării nu este reglementată

situația în care Guvernul nu aprobă proiectul contractului în forma negociată de către părțile interesate.

Proiectul conține și alte deficiențe de ordin redacțional și tehnico-legislativ.

În acest sens, se va ține cont că la intenția de scoatere din vigoare a unor elemente structurale se utilizează cuvintele „se abrogă”, iar sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, propoziții. În plus, la schimbarea unor cuvinte se menționează despre substituirea cuvintelor, iar dacă se schimbă nu doar cuvintele, ci și unele cifre, semne din norma respectivă se menționează despre substituirea „textului”.

Cu referire la propunerea de modificare a legii, prevăzută la punctul 1 din proiect, atragem atenția că ultima modificare a denumirii ministerului a fost operată prin Legea nr.79/2018. Astfel, în proiect se va prevedea că cuvintele „Ministerul Economiei și Infrastructurii” se substituie cu noua denumire a ministerului.

La art.4¹ alin.(2), în vederea corelării terminologiei juridice cu cea utilizată la art.10 din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, se recomandă de a lua în considerare că drepturile se exercită, iar obligațiile se execută.

Se recomandă de a ajusta, de asemenea, redacția art.20 alin. (1) lit. 1) din proiect și de a examina suplimentar corectitudinea utilizării, la art.20¹ alin.(2), a termenului „studiu de fundamentare”, or, nu este clar dacă acesta este un studiu deferit de cel de fezabilitate.

La art.29 alin.(3¹), se va face trimiterea doar la alin.(3), în cazul în care acesta din urmă conține doar cele două litere la care se face referire, iar la art.30 alin.(5) și art.35¹ alin.(2) se va scrie denumirea completă a actului legislativ la care se face trimitere.

La art. V alin.(3) din proiect, se va revedea redacția referitoare la „încheierea” contractelor de parteneriat „încheiate” până la intrarea în vigoare a legii.

Cu referire la comentariile din Nota informativă, remarcăm necesitatea ajustării informațiilor privind prevederile art.11, în partea ce ține de redacția lit. f) cu care se propune a fi completat articolul respectiv.

De asemenea, se va revedea comentariul referitor la informarea suplimentară a solicitantului, în cazul prevăzut de art.14 alin.(3) din proiect, precum și cel referitor la art.14¹ care stabilește competența Agenției de a aviza (aproba?) studiul de fezabilitate.

Secretar general adjunct al Guvernului /semnat electronic/ Roman CAZAN

Digitally signed by Cazan Roman
Date: 2023.03.31 14:38:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Vasile Vasiliu,
tel. 022-250-595,
Dumitru Celonenco,
tel. 022-250-427

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, str. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/135-506 din 30.03.2023

La nr. 18-69-3173 din 23.03.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
e-mail: secretariat@mded.gov.md

Copie: Secretariatul general al Guvernului
e-mail: cancelaria@gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 30 martie 2023, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) din Legea concurenței nr. 183/2012, a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice) (număr unic 209/MDED/2023)* și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

1. Luând în considerație că semnificația termenului de „concurență” și „competitivitate” este diferită și conținutul acestora nu este substituibil, considerăm inoportună substituirea cuvintelor „concurenței/asigurării concurenței” cu cuvântul „competitivitate”, atât în Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat, cât și în Legea nr. 121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii și propunem completarea acestor acte normative cu principiul competitivității.

2. Cu privire la propunerea de substituie a cuvintelor „unei părți” cu cuvântul „jumătate” de la art. 7 alin. (3) din Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat, considerăm oportun de menționat că în condițiile în care riscul asumat de către partenerul privat va fi mai mic decât contribuția acestuia, în raport cu contribuția partenerului public, sprijinul acordat de către stat ar putea constitui ajutor de stat.

Astfel, în vederea respectării normelor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, la etapa de implementare a măsurilor de sprijin propuse prin proiect, furnizorul/inițiatorul ajutorului de stat trebuie să notifice Consiliului Concurenței intenția de acordare a ajutorului de stat, pentru a evalua compatibilitatea ajutorului de stat cu mediul concurențial normal sau, după caz, să raporteze Consiliului Concurenței măsurile de sprijin acordate.

3. Prevederile de la art. 19 alin. (1) din Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat, se propune de menținut în varianta existentă, ori prin excluderea sintagmei „pentru cel mult 50 de ani”, după cum se propune prin proiect, partenerul privat ar putea prelua controlul asupra bunurilor statului cât și a întreprinderilor de stat/municipale pentru o perioadă nedefinită, ceea ce ar putea

restrânge sau chiar elimina concurența pe piața dată pentru o perioadă nedeterminată de timp, ori ar putea afecta atragerea noilor investiții în anumite domenii de activitate și interesele legitime ale consumatorilor.

4. Totodată, considerăm oportună excluderea cuvântului „artificială” de la art. 20¹ alin. (4) lit. b) din Legea nr. 179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat, ori Legea concurenței nr. 183/2012, nu stabilește criteriile de apreciere a concurenței ca fiind artificială sau nu, iar utilizarea în lege a cuvântului „artificială” prin îmbinarea cu noțiunea de „concurență” nu corespunde principiului de predictibilitate al normelor juridice.

Subsecvent, rezultând din termenul restrâns oferit de către autor pentru prezentarea avizului și impactul semnificativ pe care ar putea să îl aibă un astfel de proiect de lege asupra concurenței, Consiliul Concurenței își rezervă dreptul de a înainta ulterior propuneri suplimentare asupra proiectului.

Alexei GHERȚESCU
Președinte

Digitally signed by Gherțescu Alexei
Date: 2023.03.30 19:14:01 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex.: Mihail Cociorva, controlor superior de stat
tel. 0 (22) 27-13-89

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel. (+373 22) 26 60 02,
fax: (+373 22) 26 61 00, web: www.ccrm.md, e-mail: ccrm@ccrm.md

Nr. 03-209-23 din 30.03.2023

la nr.18-69-3173 din 23.03.2023

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
(secretariat@mded.gov.md)

Copie: Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
(cancelaria@gov.md)

Cu referire la adresarea Cancelariei de Stat, înregistrată la Curtea de Conturi cu nr.270-23 la 24.03.2023, prin care a fost remis spre avizare proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (aspecte privind parteneriatul public-privat și administrarea proprietății publice)* (număr unic 209/MDED/2023), autor – **Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării**, Curtea de Conturi, în limitele competenței sale, Vă comunică următoarele.

La propunerea de modificare a Legii nr.179/2008 cu privire la parteneriatul public-privat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2008, nr. 165-166/605):

1. La **art. 10 alin. (1)**, după cuvântul „*asistență*” urmează a fi completat cu sintagma „*conform competențelor atribuite prin lege*”;
2. La **art. 20¹ alin. (3)**, cuvintele „*partener public*” urmează a fi substituite cu cuvintele „*partener privat*”;
3. **Art.29 alin (3²)**, după **lit. a)** se completează cu o literă nouă, cu următorul conținut: „Cheltuielile nete ale bugetului în implementarea unui proiect de parteneriat public-privat și veniturile nete realizate din gestiunea patrimoniului public transmis în parteneriat public-privat”.

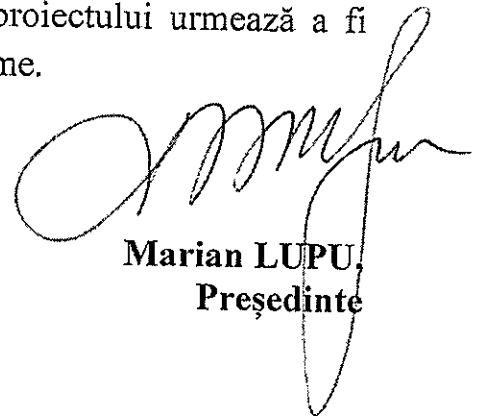
Subsecvent, menționăm că în proiect urmează a fi prevăzută o normă care ar stipula că, investițiile finanțate din beneficiul aferent gestionării patrimoniului public și din amortizarea valorii patrimoniului public (inclusiv, a celui realizat în

cadrul parteneriatului public-privat), incluse în tarifele serviciilor prestate, nu pot fi recunoscute ca investiții din surse proprii ale partenerului privat, respectiv, acestea nu vor fi restituite partenerului privat în caz de rezoluțiune a contractului.

Totodată, în textul normei urmează a fi prevăzut un articol care ar stipula că obiectul parteneriatului public-privat urmează a fi supus aceluiași etape de identificare și aprobare, analogic investițiilor publice prevăzute, spre exemplu, în Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice nr.684 din 29.09.2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.326-333/787 din 21.10.2022).

Suplimentar celor expuse, în proiectul înaintat nu se regăsesc criteriile de selecție a agenților economici care vor elabora studiile de fezabilitate și interdicția persoanelor afiliate acestora de a participa la concursul de selectare a partenerului privat.

În aceeași ordine de idei, menționăm că textul proiectului urmează a fi revizuit și redactat pentru a evita interpretările neuniforme.

Marian LUPU,
Președinte

Ex.: Reghina Bogatireț
tel.: 022 266 017
email: r_bogatiret@ccrm.md

Ex.: Ludmila Rotaru
tel.: 022 266 014
email: l_rotaru@ccrm.md